

Časť I Vyznanie „Zmilúvaš sa nad všetkými, lebo všetko môžeš; a prehliadaš hriechy kvôli pokániu. Lebo miluješ všetko, čo je, a nič, čo si stvoril, sa ti nehnuší; lebo si nechcel stvoriť to, čo nenávidíš. Ale všetko šetriš, lebo je tvoje, Vládca a Milovník duší.“ (Múd 11, 23-24. 26) O hľadani motivácie a prekonávaní vlastných obáv týkajúcich sa vyznania Z homílie svätého Augustína o lieku, ktorý nás lieči Vzývajte Božie svedectvo Proti obvineniam ľudí a nízkym narážkam ľudského pokolenia vezmime si Boha za sudcu; zvolme si ho, bratia, za svedka. Ten, kto je sudcom, nepohrda byť svedkom; nezískava povýšenie tým, že sa stane sudcom, lebo keďže je teraz svedkom, bude aj sudcom. Je svedkom, pretože nepotrebuje, aby niekto iný vedel, kto ste. Je sudcom, pretože má moc usmrtiť a darovať život, odsúdiť a rozhrešiť, uvrhnúť do pekla a pozdvihnúť do neba, poslať nás k diablu a korunovať nás anjeli. Vďaka tejto moci je sudcom. Ale keďže na to, aby vás poznal, nepotrebuje žiadne svedectvo, ten, kto vás potom bude súdiť, vás teraz vidí. Nemôžete ho oklamať, keď sa rozhodne súdiť vás. Nemôžete sa odvolávať na falošných svedkov, aby ste oklamali sudcu, keď sa rozhodne súdiť vás. Boh vám hovorí: keď ste mnou pohrdali, videl som; a keď ste odmietali veriť, neunikli ste môjmu súdu: otáľal som, ale nezrušil som ho. Nechceli ste počúvať, čo som prikázal; budete trpieť, čo som predpovedal. Ale ak budete počúvať, čo prikazujem, nebudete musieť trpieť predpovedané zlé, ale dostanete sľúbené dobro. Človek by sa nemal trápiť frázou: Môj súd je pravdivý, lebo nie som sám, ale ja a Otec, ktorý ma poslal, zatiaľ čo inde sa hovorí: Otec nesúdi nikoho, ale všetok súd zveril Synovi (Ján 5,22). O týchto slovách evanjelia sme už hovorili a teraz vám len pripomínáme, že vôbec neznamenaajú, že Otec nebude so Synom pri súde, ale znamenajú, že dobrým aj zlým, povolaným na súd, sa zjaví iba Syn – v podobe, v akej trpel, vstal z mŕtvych a vystúpil do neba, podľa oznámenia, ktoré anjeli dali učeníkom, ktorí sledovali jeho nanebovstúpenie: Príde tak, ako ste ho videli odchádzať do neba (Skutky 1,11); to znamená, že príde súdiť v tej istej ľudskej podobe, v akej bol súdený, aby sa naplnilo proroctvo: Budú hľadiť na toho, ktorého prebodli (Zach 12,10). Ale ak pôjdeme so spravodlivými do večného života, uvidíme ho takého, aký je, a potom to nebude súd živých a mŕtvych, ale iba odmena živých. Ani fráza „Vo vašom zákone je napísané, že svedectvo dvoch ľudí je pravdivé“ by nemala spôsobovať ťažkosti, akoby si niekto mohol myslieť, že to nie je Boží zákon, pretože sa hovorí „vo vašom zákone“ a nie „v Božom zákone“. Vedzte, že povedal vo vašom zákone, akoby chcel povedať: v zákone, ktorý vám bol daný. A kým vám bol daný, ak nie Bohom? Tak ako hovoríme: Chlieb náš každodenný daj nám dnes (Mt 6,11).

PREČO BY SOM MAL ÍŠŤ NA SPOVED?

V odpovedi na túto otázku sa navrhuje text pápeža Benedikta XVI. a svedectvo Olivie Hurstovej. Benedikt XVI., Odpovede na otázky väzňov v Rebibbia, 18. decembra 2011. To je veľká téma. Najmä z dvoch dôvodov. Po prvé, samozrejme, ak si kľaknem a s pravou láskou prosím Boha o odpustenie, On mi odpustí. Je to trvalá doktrína Cirkvi, že ak veriaci s pravým pokáním – teda nielen preto, aby sa vyhli utrpeniu a ťažkostiam, ale z lásky k dobru a z lásky k Bohu – prosia o odpustenie, dostanú odpustenie od Boha. Ak teda skutočne uznám, že som urobil niečo zlé a vo mne sa znovu zrodí láska k dobru a vôľa konať dobro, potom mi On udelí pokánie za to, že som nekonal podľa tejto lásky, spolu s mojou prosbou o Božie odpustenie. Existuje aj druhý dôvod. Hriech nie je len „osobná“, individuálna záležitosť medzi Bohom a mnou. Hriech má vždy spoločenský, horizontálny rozmer. Svojím

osobným hriechom som poškodil aj spoločenstvo Cirkvi. Poškvrnil som ľudstvo, aj keď to možno nikto nevie. A tento spoločenský, horizontálny rozmer hriechu si vyžaduje, aby bol rozhrešený aj na úrovni ľudského spoločenstva, spoločenstva Cirkvi, takmer telesno. Tento druhý rozmer hriechu, ktorý nie je len proti Bohu, ale týka sa aj spoločenstva, si preto vyžaduje sviatosť. Táto sviatosť je veľkým darom, v ktorom sa spoveďou môžem oslobodiť od tejto viny a skutočne prijať odpustenie, a to aj v zmysle úplného opätovného prijatia do spoločenstva živej Cirkvi, Kristovho tela. A preto je v tomto zmysle rozhrešenie od kňaza nevyhnutné. Sviatosť nie je vnucovaním, ktoré obmedzuje Božiu dobrotu, ale naopak, je prejavom Božej dobroty, pretože mi ukazuje, že aj konkrétne v spoločenstve Cirkvi som dostal odpustenie a môžem začať odznova. Povedal by som teda, že by sme mali mať na pamäti tieto dva rozmery: vertikálny, s Bohom, a horizontálny, so spoločenstvom Cirkvi a ľudstva. Kňazovo rozhrešenie je nevyhnutné na to, aby ma skutočne rozhrešilo od tohto puta a úplne ma znovu začlenilo z Božej perspektívy do jeho Cirkvi a dalo mi istotu, ktorá je takmer aj telesná, sviatostná: Boh mi odpúšťa a prijíma ma do spoločenstva svojich detí. Myslím si, že sa musíme naučiť chápať sviatosť zmierenia v tomto zmysle: šanca nájsť, takmer telesnú, Pánovu dobrotu, istotu zmierenia.

Svedectvo o sile zmierenia od Olivie Hurstovej

„Všetci sa otočte tvárou k stene a buďte ticho. Toto všetko čoskoro skončí.“ Keď sme čakali v rade so spotenými rukami a nervóznym obočím, snažili sme sa zapamätať si postup a modlili sme sa, aby osoba pred nami trvala trochu dlhšie. Jedno po druhom vchádzali deti do malej miestnosti, až kým som sa zrazu neocitla na čele radu a čakala som, kým mi učiteľka dá signál, že je rad na mne. Keď som dostala signál, pomaly som sa predierala k dverám so zeleným svetielkom nad nimi a verila, že toto by mohol byť koniec. Ak ste to nevedeli, bola som trochu dramatická druháčka! Moje prvé zmierenie bolo s mojou triedou katechizmu pred prvým svätým prijímaním. Všetci boli nesmierne nervózni, pretože náš kňaz bol zastrešujúci muž, takže nikto nechcel byť prvý, kto mu vyzná svoje hriechy. Najodvážnejší človek vždy išiel prvý. Po tom, čo sa zdalo ako večnosť v spovednici, vyšiel von a povedal nám ostatným, že to nie je ani zďaleka také zlé, ako sme si predstavovali. Mal pravdu; Iste, stále som sa bála priblížiť sa k miestnosti, aby som vyložila svoje hriechy mužovi, ktorého som sotva poznala, ale nebolo to také bolestivé, ako si môj živý osemročný mozog predstavoval. Vtedy som to nevedela, ale čoskoro som nielen stratila strach zo spovede, ale aj sa tešila na sviatosť. Sviatosť zmierenia ponúka tým, ktorí hľadajú Božie milosrdenstvo a odpustenie, príležitosť ísť k Nemu s vedomím, že nás miluje a chce nám odpustiť. Zmierenie je rozpoznanie a prijatie Božieho milosrdenstva. Je to miesto, kam ísť liečiť rany svojej duše. Ježiš povedal svätej Márii Faustíne: „Povedz mi všetko, buď úprimná v jednaní so mnou, odhaľ všetky rany svojho srdca. Ja ich uzdravím...“ Všetci máme v živote rany, ktoré potrebujeme zahojiť. Všetci máme v živote boje, ktoré musíme znášať, a nie vždy vyhráme. Je to v našej nedokonalejšej ľudskej prirodzenosti, že niekedy padáme. V týchto ťažkých časoch musíme len hľadať Božiu radu pre útechu a porozumenie prostredníctvom sviatosti zmierenia. Jeden z najväčších darov, ktoré nám Otec dal, je odpustenie skrze túto sviatosť. Účasť na zmierení ukazuje ochotu a túžbu prijať Božiu lásku v jej najplnšej a najmilosrdnejšej forme. Pre mňa sa zmierenie stalo záchranným lanom, ktoré ma udržiava v spojení s Otcom. Ako čerstvý maturant strednej školy som obklopený pokušením, ktoré sa

ma snaží zviest' na scestie. Niekedy sa stanem obeťou pokušenia, rovnako ako my všetci, ale utešuje ma vedomie, že vo svojej slabosti sa môžem obrátiť na Otca a hľadať v zmierení silu a uzdravenie. Čas pred spoveďou je plný napätia kvôli ťarche hriechov a bremien medzi vami a Bohom. Je to takmer ako boj s priateľom. Nechcete nič viac, ako vyriešiť problém a oslobodiť sa od napätia, ktoré je medzi vami, ale bojujete sa, že váš priateľ vám možno nebude chcieť odpustiť, aby ste problém vyriešili. Byť v stave hriechu je podobné tomuto, až na to, že nebojujete s Bohom, ale sami so sebou. Tento vnútorný boj je pre nás neustálym bojom o dosiahnutie stavu milosti, ktorý nemôžeme mať bez Krista a Jeho milosrdenstva. Účasť na zmierení je ako vyriešenie problému; keď Mu prinesiete svoje hriechy a bremená, cítite sa slobodní. Táto sloboda nie je schopnosť robiť čokoľvek chcete bez následkov, ale skôr oslobodenie od bremena hriechu. Pre mňa je táto sloboda ako lietanie s vedomím, že mi odpustil aj napriek všetkým mojim nedokonalostiam. Je v poriadku, že som človek a robím chyby, pretože viem, že Boh bude vždy pri mne, aby mi odpustil. 6 Pre mňa je spoveď ako vrúčne objatie rodiča, ktorý upokojuje zranené, stratené dieťa. Hovorí mi, že mi chce pomôcť a byť tu pre mňa. Hovorí, že Mu môžem dôverovať, pretože ma miluje. V tomto objatí nie je žiadne odsúdenie, iba láska. Bez ohľadu na to, čo som urobil, Otec sa ku mne nikdy neotočí chrbtom. Neodsudzuje nás za našu ľudskosť. Chce, aby sme boli oslobodení od našej hriešnosti. Všetko, čo musím urobiť, aby som túto slobodu získal, je otvoriť svoje srdce Jeho uzdraveniu. Zmierenie v konečnom dôsledku nie je o vás a vašich chybách, ale o Ňom a Jeho Božom milosrdenstve. V priebehu rokov som zistil, že najlepší spôsob, ako sa pripraviť na spoveď, je sedieť v tichu, najlepšie v adorácii pred Najsvätejšou sviatosťou, a prosiť Boha, aby ma pripravil na prijatie jeho milosti a odpustenia. Pri zamyslení si robím spytovanie svedomia, ktoré vychádza z Desatora a blahoslavenstiev, aby som si spomenul na svoje minulé hriechy. Jeden kňaz mi raz povedal, že zmierenie nie je o kňazovi, ale o osobe, ktorá sa spovedá, a o Božom milosrdenstve, ktoré pôsobí skrze kňaza, ktorý spoveď vypočuje. Práve toto vedomie mi dodalo odvahu ísť na spoveď, keď som sa bál, a dodnes mi dáva útechu. Po spovedi chcem zostať v stave milosti, v ktorom som v dobrom vzťahu s Bohom, ale chcem sa o tento pocit a skúsenosť podeliť aj s ostatnými. Chcem ľuďom ukázať, aké dobré je zmierenie. Pre väčšinu ľudí je spoveď zastrašujúca a desivá, pretože nikto nechce povedať, čo urobil; je normálne chcieť tieto veci potláčať. Mne pomáha pohľad na krížovú cestu. Ježiš trikrát padá pod ťarchou kríža a my ešte viac padáme pod ťarchou našich hriechov. Spoveď je uvoľnenie tohto ťarchy s vedomím, že oslobodenie od hriechu a pocit lietania pochádza zo zmierenia s Otcom. Konečný stav milosti to všetko robí hodným. Takmer desať rokov po mojom prvom zmierení ma udivuje nekonečné Božie odpustenie. Ako malé dieťa ma môj kňaz zastrašoval a teraz ako mladý dospelý vidím, ako je samotná spoveď zastrašujúcou sviatosťou, pretože vyzýva našu ľudskú prirodzenosť, aby sme v sebe držali svoje pochybnosti. Napriek tomu môžeme k spovedi pristupovať s istotou, že v našich chybách môžeme nájsť uzdravenie. Utešuje ma vedomie, že ma bude naďalej oslobodzovať od bremena hriechu. Kristus nás každý deň pozýva, aby sme prijali jeho radu: „Pristupujme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas“ (Hebr 4,16). Žiadny hriech nie je väčší ako Božie milosrdenstvo. Boh nám odpustí, pokiaľ ho o to budeme prosiť, preto hľadáme jeho milosrdenstvo so srdcom otvoreným jeho nekonečnej láske.

OBRAT SVIATOSTI ZMIERENIA Príprava na spoved' Meditácia pápeža Františka o spytovaní svedomia v kaplnke Domus Sanctae Marthae, 4. septembra 2018 (z L'Osservatore Romano, denné vydanie, 05.09.2018)

Existujú dvaja duchovia, dva spôsoby myslenia, cítenia a konania: jeden, ktorý ma vedie k Duchu Božiemu, a druhý, ktorý ma vedie k duchu sveta. A toto sa deje v našich životoch: všetci máme týchto dvoch „duchov“, ak to tak môžeme povedať. Je tu Duch Boží, ktorý nás vedie k dobrým skutkom, láske k láske, bratstvu, k uctievaniu Boha, k poznaniu Ježiša, k vykonávaniu mnohých charitatívnych skutkov, k modlitbe. Ale je tu aj iný duch, duch sveta, ktorý nás vedie k márnivosti, pýche, sebestačnosti, klebeteniu – úplne inej ceste. Naše srdce, ako raz povedal jeden svätý, je ako „bojisko“, vojnová zóna, kde títo dvaja duchovia bojujú. Toto je „duchovný boj“. V kresťanskom živote musíme bojovať, aby sme uvoľnili miesto pre Ducha Božieho a vyhnali ducha sveta. Navrhujem krásnu modlitbu, ktorú môžeme všetci robiť každý deň pred spaním: obzrieť sa späť na deň a opýtať sa sami seba: ktorého ducha som dnes nasledoval? Ducha Božieho alebo ducha sveta? Toto sa nazýva spytovanie svedomia: precítiť v srdci, čo sa stalo v tejto vnútornej vojne a ako som sa bránil duchu sveta, ktorý ma vedie k márnivosti, nízkym veciam, nerestiam, pýche a všetkému podobnému. Ako som sa bránil konkrétnym pokušeniam? Robí sa to ako modlitba, dnes pred spaním: aké pocity som zažil? Identifikujte, ktorý duch ma k tomuto pocitu podnietil, inšpiroval ho: je to duch sveta alebo Duch Boží? Mnohokrát, ak sme úprimní, zistíme, že „dnes som bol závistlivý, bol som chamtivý, urobil som toto“. To je duch sveta. Je to pravda: všetci máme v sebe tento boj, ale ak nerozumieme, ako títo dvaja duchovia fungujú, ako konajú, nemôžeme ísť vpred s Duchom Božím, ktorý nás vedie k poznaniu Kristovej mysle, Kristovho zmyslu. Máme tento veľký dar, ktorým je Duch Boží, ale sme krehkí, sme hriešnici a máme aj pokušenie ducha sveta. V tomto duchovnom boji, v tejto vojne ducha, musíme byť víťazmi ako Ježiš, ale je potrebné vedieť, ktorou cestou kráčame. Z tohto dôvodu je spytovanie svedomia také užitočné: večer sa zamyslieť nad dňom a povedať: „Áno, dnes som bol tu pokúšaný, tu som zvíťazil, Duch Svätý mi dal túto inšpiráciu.“ Stručne povedané, ide o poznanie toho, čo sa deje v srdci. 8 Ako sa mám vyspovedať? Keď pristúpите ako kajúcnik, kňaz vás srdečne privíta slovami povzbudení. Ukáže vám milosrdného Pána. Spolu s kňazom sa prežehnáte a povedzte: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Kňaz vám pomôže otvoriť sa dôvere v Boha týmito alebo podobnými slovami: Nech vám Boh, ktorý osvietil každé srdce, pomôže spoznať vaše hriechy a dôverovať v jeho milosrdenstvo. Kňaz, ak to okolnosti dovoľia, buď prečíta, alebo naspamäť povie text zo Svätého písma, ktorý hovorí o Božom milosrdenstve a vyzýva nás k obráteniu. Mt 6, 14-15 Ak odpustíte ľuďom ich previnenia, odpustí vám aj váš nebeský Otec; ak však neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše previnenia. V tomto bode môžete vyznať svoje hriechy. Ak je to potrebné, kňaz vám pomôže otázkami a vhodnými radami. Kňaz vyzýva kajúcnika, aby prejavil pokánie recitovaním Zákona ľútosti alebo inej podobnej formuly: Ó, Bože môj, z celého srdca ľutujem, že som ťa urazil, a nenávidím všetky svoje hriechy pre tvoje spravodlivé tresty, ale najviac preto, že urážajú teba, môj Bože, ktorý si veľmi dobrý a zaslúžiš si všetku moju lásku. Pevne sa rozhodujem s pomocou tvojej milosti napraviť svoj život, viac nehrešiť a vyhýbať sa všetkému, čo ma vedie k hriechu. Amen. Alebo Pane Ježišu, Syn Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnikom. Alebo Pane, pamätaj na svoju lásku, na

svoju vernosť, ktorá trvá naveky. Nepamätaj na moje hriechy: pamätaj na mňa vo svojom milosrdenstve, pre svoju dobrotu, Pane. (Ž 24, 6-7) Kňaz položí ruky (alebo aspoň pravú ruku) na hlavu kajúcnika a hovorí: Boh, Otec milosrdenstva, smrťou a zmŕtvychvstaním svojho Syna 9 zmieril svet so sebou a poslal nám Ducha Svätého na odpustenie hriechov; Nech ti Boh skrze službu Cirkvi udelí odpustenie a pokoj a ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov v mene Otca i Syna + i Ducha Svätého. Odpovedáš: Amen. Po rozhrešení kňaz pokračuje: Vzdávajte vďaky Pánovi, lebo je dobrý. Odpovedáš: Jeho milosrdenstvo trvá naveky. Kňaz sa s tebou potom rozlúči a povie: Pán ťa oslobodil od tvojich hriechov. Chod' v pokoji.

ODHADNUTIE OBRNENIA Miguel Vera

Volám sa Miguel, mám 34 rokov a pochádzam z Asunciónu v Paraguaji. V mojej rodine je nás jedenásť a som jediný, kto mal problémy s drogami. Svoju závislosť som prekonal vo „Fazenda da Esperança San Rafael“ (Dom nádeje svätého Rafaela) v Rio Grande do Sul v Brazílii. Drogy som užíval 16 rokov, od svojich 11 rokov. Vždy som mal problémy vo vzťahoch s rodinou, pretože som sa necítil milovaný alebo pochopený svojimi rodičmi. Vždy sme sa hádali a vzťahy medzi nami boli vždy veľmi napäté. Nepamätám si, že by som niekedy sedel s rodinou pri stole na večeru. Pre mňa bola rodina neexistujúcim pojmom. Môj domov bol len miestom na spanie a jedenie. V 11 rokoch som utiekol z domu, pretože prázdnota vo mne bola príliš veľká. Pokračoval som v štúdiu, ale chcel som „slobodu“. Čoskoro, v priebehu niekoľkých mesiacov, som prvýkrát vyskúšal drogy na ulici, ktorá viedla do mojej školy. Toto len prehĺbilo prázdnotu vo mne: nechcel som sa vrátiť domov, čeliť rodine, čeliť sám sebe. Neskôr som zanechal štúdium a rodičia ma nechali pred domom, pretože stratili všetku nádej. Vo veku 15 rokov som spáchal zločin, za ktorý som išiel do väzenia. Môj otec ma raz prišiel navštíviť vo väzení a spýtal sa ma, či sa chcem zmeniť, a ja som povedal áno. Hneď ako ma prepustili, spáchal som ďalší zločin. Jedného dňa som spáchal zločin a bol som opäť uväznený, tentoraz na šesť rokov, počas ktorých som veľmi trpel. Nedokázal som pochopiť, prečo ma nikto z mojich bratov ani sestier nikdy neprišiel navštíviť. Roky plynuli a ja som si odpykával trest. Moji rodičia mali vždy veľmi blízko k Cirkvi. Mesiac po mojom prepustení ma kňaz, ktorý bol rodinným priateľom, pozval na návštevu miesta s názvom „Fazenda da Esperança“ (Dom nádeje). Nemal som v živote žiadny zmysel. Všetky tie stratené roky boli jasne viditeľné v mojich očiach, na mojej tvári. Súhlasil som, že pôjdem, a od prvej návštevy som pochopil, čo znamená mať rodinu. Spočiatku boli pre mňa vzťahy a komunitný život veľmi ťažké. V tejto komunite prebiehal proces uzdravovania skrze Božie slovo, životom Slova. Počas tohto procesu uzdravovania som mal spolubývajúceho, ktorému som spočiatku nevedel odpustiť. Potreboval som pokoj, ale on potreboval lásku. Počas siedmich mesiacov, ktoré som strávil na tom mieste, som bol poverený zlepšením vedenia domu. Vďaka tejto zodpovednosti som si uvedomil, že Boh odo mňa niečo chce. Jedného dňa môj spolubývajúci dostal list od svojej manželky. Ich vzťah nebol veľmi dobrý. To mi pomohlo lepšie ho pochopiť. Podal som mu list a on sa ma spýtal: „Brat, môžeš mi odpustiť?“ Odpovedal som: „Áno, samozrejme.“ Od tej chvíle sa náš vzťah stal vynikajúcim. Boh nás skutočne premenil. ON nás znovuzrodí! Pred desiatimi rokmi som sa úplne uzdravil. Posledné tri roky som mal na starosti dom „Quo Vadis?“ v Dome nádeje v Cerro Chato. (Svedectvo pri príležitosti Svetového dňa mládeže v Krakove, 2016) 11